

**NATUURTOETS NORG ESWEG
AANVRAAG ONTHEFFING FLORA- EN
FAUNAWET**

ACTIUM

5 oktober 2010
075104011:0.6
B01034.699901.0300

Inhoud

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Leeswijzer	3
2 Beschrijving van het plangebied en plan	4
2.1 Gebiedsbeschrijving	4
2.2 Voorgenomen ruimtelijke ingreep	5
2.3 Wijze van uitvoeren	5
2.4 Planning	6
3 Soortenbescherming	7
3.1 Gevolgde werkwijze	7
3.2 Verspreiding van beschermde soorten	7
3.2.1 Flora	8
3.2.2 Vogels	8
3.2.3 Zoogdieren	8
3.2.4 Reptielen	9
3.2.5 Amfibieën	9
3.2.6 Vissen	9
3.2.7 Vlinders, libellen en andere soorten ongewervelden	10
3.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten	10
3.3.1 Korte termijn effecten	10
3.3.2 Lange termijn effecten	11
3.4 Toetsing aan de Flora- en faunawet	11
3.5 Voorkomen en beperken van schade	11
3.6 Mogelijkheden voor vrijstelling en ontheffing	13
3.7 Gevolgen op de gunstige staat van instandhouding	13
3.8 Compenserende maatregelen	14
3.9 Mogelijke alternatieven en dwingende reden van groot openbaar belang	14
4 Gebiedsbescherming	15
4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden	15
4.2 Beoordeling van de effecten beschermde gebieden	15
5 Conclusies en aanbevelingen	16
5.1 Conclusie soortenbescherming	16
5.2 Aanbevelingen soortbescherming	16
Bijlage 1 Bronnen	17
Colofon	18

HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1

AANLEIDING

De woningcorporatie Actium is voornemens enkele maatregelen te treffen in het kader van het herontwikkelingsplan “Plan Esweg Norg”. Het gaat om de herinrichting van een woonwijk in Norg: De Esweg en omliggende straten. Deze ruimtelijke ingrepen kunnen mogelijk negatieve gevolgen hebben voor aanwezige beschermde natuurwaarden op en rondom de planlocatie.

De voorgenomen ruimtelijke ingrepen zijn in de quick scan ecologie (ARCADIS, 2009) beoordeeld om te bepalen of voor het plan wel of geen ontheffing van de Flora- en faunawet is vereist. Uit de quick scan is naar voren gekomen dat voor een aantal soorten eerst aanvullend onderzoek nodig was om tot deze uitspraak te komen. Uit het aanvullend onderzoek is gebleken dat een ontheffing aangevraagd dient te worden. De quick scan is daarom uitgebreid naar deze Natuurtoets, waarin aanvullende informatie is opgenomen voor een aanvraag van een Flora- en faunawet ontheffing.

Witpaard heeft ARCADIS gevraagd voor het herontwikkelingsplan een Natuurtoets op te stellen. Deze Natuurtoets bevat de informatie die nodig is voor een ontheffingsaanvraag en dient te worden bijgevoegd bij het in te dienen ontheffingsformulier.

1.2

LEESWIJZER

In Hoofdstuk 2 worden het plangebied en plan beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de effecten op beschermde soorten en de consequenties vanuit de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 4 beschrijft de effecten van het project op de Natuurbeschermingswet en op de Ecologische hoofdstructuur. Hoofdstuk 5 geeft de conclusies en aanbevelingen weer. In de bijlagen treft u een overzicht aan van de gebruikte literatuur en de plankaart.

HOOFDSTUK

2 Beschrijving van het plangebied en plan

2.1

GEBIEDSBESCHRIJVING

Ligging

Het herontwikkelingsgebied ligt in het zuidoosten van Norg in de gemeente Noordenveld (provincie Drenthe). Het plangebied is gelegen aan de zuidkant van de bebouwde kom van Norg. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Esweg. Het plangebied wordt in het zuidwesten begrensd door de Disselwand en in het noordoosten door de Vreding.

Figuur 2.1 :

Ligging van de te herontwikkelen wijk in Norg, gemeente Noordenveld (Bron: Google maps).

Beschrijving van de huidige situatie

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van het landelijk gelegen dorp Norg. Aan de zuidoost en zuidkant van het plangebied staat een bomenrij bestaande uit eiken. Achter deze bomenrij liggen akkerbouwgebieden (de es). In het noorden wordt het dorp

Norg begrensd door het natuurgebied de Langeloërduinen. Voor het overige deel wordt het dorp Norg begrensd door agrarisch gebied.

In de huidige woonwijk staan 46 woningen met tuinen. De woningen bestaan uit twee verdiepingen en hebben allen een schoorsteen en een dak bestaande uit dakpannen. Bij een aantal woningen zijn een of meerdere dakpannen gebroken. De meeste woningen zijn afgewerkt met witte daklijsten. Bij een aantal woningen bevinden zich kieren tussen de daklijsten zelf of tussen de daklijsten en dakpannen. Op enkele honderden meters van het inrichtingsgebied aan de Brink bevindt zich een kerk. De meeste woningen zijn op dit moment bewoond.

In de huidige situatie maken de volgende straatdelen deel uit van het plangebied (zie afbeelding 2.1):

1. Woningen en tuinen aan de Disselwand (1 t/m 11), de Esweg (nr. 2 t/m 8) en de Hekakkerstraat (nr. 14 t/m 20).
2. Woningen en tuinen aan de Hekakkerstraat (nr. 1 t/m 11) en de Dorpshuisstraat (nr. 4 t/m 14).
3. Woningen en tuinen aan de Dorpsstraat (nr. 17 t/m 27) en de Vredig (nr. 2 t/m 12).
4. Woningen en tuinen aan de Esweg (nr. 9 t/m 15).
5. Woningen en tuinen aan de Dorpshuisstraat (nr. 15 t/m 21).

2.2

VOORGENOMEN RUIMTELIJKE INGREEP

De voorgenomen inrichting van de wijk in Norg heeft als doel het bouwen van nieuwe woningen. Voor de verschillende delen van het plangebied worden de volgende werkzaamheden voorzien:

- het slopen van 46 woningen;
- het verwijderen van beplanting en kappen van bomen ter hoogte van de Esweg. De bomenrij aan de zuidoostkant (langs de akker) van het plangebied blijft behouden;
- het bouwen van 50 woningen met tuinen en parkeergelegenheid;
- het aanleggen van openbaar groen, zoals bomen en hagen.

In Bijlage 2 is de plankaart te vinden.

2.3

WIJZE VAN UITVOEREN

Aan de zorgplicht wordt voldaan door het nemen van verschillende mitigerende en compenserende maatregelen. Verder wordt zoveel mogelijk voorkomen dat planten en dieren worden verstoord. De activiteiten in het plangebied worden tot een minimum beperkt. Wanneer een beschermde soort wordt aangetroffen (of het vermoeden bestaat dat een dergelijke soort aanwezig is) die niet is beschreven in de Natuurtoets worden de werkzaamheden (voor zover dit nodig is) stilgelegd. Een ter zake deskundig ecooloog wordt geraadpleegd, die vervolgens bepaalt welke acties noodzakelijk zijn. Waar nodig wordt een ervaren ecooloog van ARCADIS ingezet. ARCADIS is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader “ruimtelijke inrichting en ontwikkeling” (belang j).

2.4

PLANNING

De ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt aangevraagd tot het maximale einde van de september 2015. De uitvoering van werkzaamheden vindt plaats in twee fasen en in de volgende de perioden van het najaar van 2011 en 2012.

HOOFDSTUK

3 Soortenbescherming

3.1

GEVOLGDE WERKWIJZE

Voor het bepalen van de effecten van het plan is het van belang te weten welke beschermde soorten in het plangebied voorkomen. Hiervoor zijn de meest recente gegevens over zijn diverse verspreidingatlassen en andere gegevensbronnen geraadpleegd, zie ook de literatuurlijst in bijlage 1.

Voor deze Natuurtoets is verder gebruikt gemaakt van de resultaten van de Quick scan en het aanvullende onderzoek. In het kader van de Quick scan heeft 21 september 2009 een veldbezoek plaatsgevonden door een deskundige ecoloog van ARCADIS. Tijdens dit onderzoek zijn alle waargenomen soorten en biotopen genoteerd.

Aanvullend onderzoek is uitgevoerd door ecologen van EcoGroen Advies. Het onderzoek is uitgevoerd naar verblijfplaatsen van vleermuizen, steenmarter en jaarrond beschermde broedvogels. Het onderzoek naar vleermuizen is conform het 'Protocol Vleermuisonderzoek' uitgevoerd. Twee nachtelijke bezoeken in de periode mei/half juli gericht op kraamkolonies/zomerverblijfplaatsen (uitgevoerd op 16 juni en 1 juli 2010) en twee nachtelijke bezoeken in augustus/september gericht op paarverblijfplaatsen van vleermuizen (uitgevoerd op 20 augustus en 1 september 2010) hebben plaatsgevonden. Het onderzoek naar nesten van Gierzwaluw heeft plaatsgevonden op 16 juni 2010 voorafgaand aan het vleermuisonderzoek. Verder is gericht naar Gierzwaluw gekeken op 1 juli 2010 aansluitend aan het ochtendbezoek. Tijdens beide bezoeken is de aanwezige bebouwing nauwlettend in de gaten gehouden op het in- en uitvliegen van Gierzwaluwen. Tijdens een dagbezoek op 6 april 2010 is het onderzoek naar broedlocaties van Huismus uitgevoerd. Tijdens dit bezoek is het aantal broedgevallen vastgesteld. Tijdens deze uitgevoerde veldbezoeken zijn waarnemingen van overige juridisch zwaarder soorten (o.a. overige broedvogels en Steenmarter) ook meegenomen.

De gegevens en literatuur, in combinatie met de veldbezoeken, vormen de basis van de Natuurtoets en hebben geresulteerd in een volledig en actueel overzicht van beschermde soorten.

ARCADIS en EcoGroen Advies behoren tot het Netwerk Groene Bureaus en zijn daarmee gekwalificeerd.

3.2

VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN

Volgens het Natuurloket is het betreffende kilometerhok slecht en niet volledig onderzocht. Er wordt 1 zoogdiersoort van Tabel 1 vermeld, andere waarnemingen worden niet vermeld.

3.2.1 FLORA

Tijdens het veldbezoek van de Quick scan zijn in het plangebied geen beschermde planten aangetroffen. Andere beschermde planten komen niet voor vanwege het ontbreken van gunstige omstandigheden; het plangebied is te voedselrijk en droog.

3.2.2 VOGELS

Het plangebied is geschikt voor vogels van 'stad en tuin', zoals huismus, tijtjaf, houtduif, vink, koolmees, pimpelmees, roodborst, winterkoning en merel. Vanwege het ontbreken van oude grote loofbomen en van grote naaldbomen is het plangebied niet geschikt voor soorten als de ransuil.

Gedurende de veldbezoeken naar de gierzwaluw zijn geen broedlocaties aangetroffen. Het voorkomen van deze soort als broedvogel in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Van Huismus zijn verspreid over de woningen in het plangebied minimaal 19 paar broedend vastgesteld (zie figuur 3.2). Het werkelijk aantal broedparen wordt geschat op 20-25 paren. Opvallend is dat de dichtheid aan huismussen in het plangebied beduidend hoger ligt dan in de aangrenzende woonwijk(en). Net buiten het plangebied zijn slechts 4 broedpaar aangetroffen.

Figuur 3.2:

Ligging broedlocaties van huismussen in het plangebied (EcoGroen, 2010).

Het plangebied is, op basis van bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken, verder niet geschikt voor jaarrond beschermde vogels.

De bomenrij die het plangebied begrenst in het zuidoosten biedt geschikte broedplekken voor verschillende vogels. Het plangebied grenst direct aan het omliggende cultuurlandschap en dit vormt een geschikt broed- en foerageergebied voor Kievit en scholekster.

3.2.3 ZOOGDIEREN

Het plangebied en de directe omgeving vormen geschikt leefgebied voor enkele algemene zoogdiersoorten zoals muizen, spitsmuizen, mollen en egels. Vooral de tuinen met struwelen, vormen geschikte leefgebieden voor deze kleine zoogdieren.

In een woning aan de Vreding is een kraamkolonie van minimaal 35 Gewone dwergvleermuizen gevonden (zie figuur 3.3). De verblijfplaats werd bereikt via een open stootvoeg in de schoorsteen. Daarnaast zijn twee paarverblijven van Gewone dwergvleermuis aangetroffen aan de Disselwand en de Hekakkerstraat (zie figuur 3.3). Het plangebied en de omgeving is verder geschikt als jachtgebied voor vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken is gebleken dat belangrijke vliegroutes ontbreken.

Figuur 3.3:

Ligging verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied (EcoGroen, 2010).

In het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan of sporen aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van Steenmarter. Het voorkomen van deze soort in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

3.2.4

REPTIELEN

Het plangebied is ongeschikt voor reptielen vanwege het ontbreken van geschikt habitat zoals schrale vegetaties.

3.2.5

AMFIBIEËN

In de tuinen kunnen algemene amfibieën voorkomen als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. De groenstroken en rommelhoekjes vormen geschikt overwinteringshabitat en de eventuele aanwezige vijvers geschikt voortplantingsbiotoop. Er worden geen andere zwaardere beschermde soorten in het plangebied verwacht. Deze stellen kritische eisen aan hun leefomgeving, die in het plangebied ontbreken.

3.2.6

VISSEN

Watergangen en openwater ontbreken op de locatie en in de directe omgeving. Hierdoor is het uitgesloten dat vissen aanwezig zijn in het plangebied. Eventueel aanwezige tuinvijvers vormen geen natuurlijk biotoop voor beschermde vissen. Het voorkomen van beschermde vissen kan daarom worden uitgesloten.

3.2.7

VLINDERS, LIBELLEN EN ANDERE SOORTEN ONGEWERVELDEN

Beschermde vlinders, libellen en andere soorten ongewervelden zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Het is uitgesloten dat beschermde vlinders, libellen en andere soorten ongewervelden het plangebied als leefgebied gebruiken. Dit omdat water en schrale, bloem- en structuurrijke vegetaties ontbreken op de locatie en in de directe omgeving.

3.3

MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN

3.3.1

KORTE TERMIJN EFFECTEN

Planten

Tijdens de herinrichting gaan geen groeiplaatsen van beschermde planten verloren, omdat deze ontbreken.

Vogels

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen (indicatief broedseizoen: begin maart tot en met half september) worden broedende vogels en hun nesten verstoord en vernietigd.

Bij de sloop van de bebouwing worden ongeveer 25 nesten van de huismus aangetast.

Omdat in twee fasen verspreid over 2 jaar wordt gesloopt gaat niet alle broedgelegenheid in een keer verloren en hebben de vogels de gelegenheid om uit te wijken.

Verspreid over het plangebied kunnen nesten van de koolmees en pimpelmees verloren gaan. In de omgeving zijn voldoende groenelementen en tuinen aanwezig wat geschikt broedbiotoop voor beide soorten vormt en beide broedvogels kunnen hier zelfstandig vervangende nestgelegenheid vinden.

Zoogdieren

Een deel van het leefgebied van algemene grondgebonden zoogdieren gaat verloren tijdens de herinrichting van het plangebied. Daarnaast worden tijdens de uitvoer van de werkzaamheden individuen verstoord en mogelijk verwond of gedood.

Bij de sloop van de bebouwing zullen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Er zal verstoring optreden van vleermuizen door verstoring van mensen, machines, geluid en licht. Foerageergebied en vliegroutes gaan niet verloren. Omdat in twee fasen verspreid over 2 jaar wordt gesloopt hebben de vleermuizen de mogelijkheid om uit te wijken.

Amfibieën

Tijdens de herinrichting van het plangebied wordt een deel van het leefgebied (zowel land- als voortplantingsbiotoop) van algemene amfibieën aangetast. Ook kunnen tijdens de uitvoer van de werkzaamheden individuen worden verstoord en mogelijk verwond of gedood.

Reptielen

Leefgebied van reptielen ontbreekt en gaat zodoende niet verloren.

Vissen

Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied, zijn negatieve gevolgen voor beschermde vissen uit te sluiten.

Ongewervelde dieren

Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied, zijn negatieve gevolgen voor beschermde ongewervelden uit te sluiten.

3.3.2**LANGE TERMIJN EFFECTEN**

De toekomstige situatie verandert nauwelijks ten opzichte van de huidige situatie. In de huidige situatie zijn in het plangebied ook al woningen met tuinen aanwezig. Het toekomstige gebruik van de locatie komt overeen met het huidige gebruik. Ook wordt het plangebied al verlicht middels lantaarnpalen. De aanwezig soorten zijn gewend aan verstoring door licht, geluid en aanwezigheid van mensen en auto's en kunnen zodoende na afronding terug keren naar het plangebied. Wel zijn in de uiteindelijke situatie minder tot geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen en huismussen voorhanden, vanwege de nieuwbouw van goed geïsoleerde woningen. De mate waarin dit zal optreden wordt vooral bepaald door het type bouw van de huizen.

3.4**TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET**

Niet alle effecten op (beschermde) planten en dieren zijn in strijd met de Flora- en faunawet. Alleen wanneer de effecten vallen binnen de algemene verbodsbepalingen van artikel 8 t/m 12 is sprake van een dreigende overtreding. Uiteraard zijn alle positieve effecten voor beschermde soorten in overeenstemming met de wettelijke bepaling.

De mogelijke negatieve effecten zijn afgezet tegen de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. In de onderstaande tabel is weergegeven welke mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren strijdig zijn met de verbodsbepalingen, indien geen voorzorgsmaatregelen worden genomen en de gevolgen niet worden gemitigeerd.

Tabel 3.2

Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Beschermde soorten	Verbodsbepaling
Alle voorkomende broedvogels	Verstoring van verblijfplaatsen en vernietigen van nesten (art. 11) Verontrusten van dieren (art.10)
Egel, mol, muizen, bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander	Vernietigen van holen en/of verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10)
Gewone dwergvleermuis	Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10) Vernietigen van holen en/of verblijfplaatsen (art. 11)

3.5**VOORKOMEN EN BEPERKEN VAN SCHADE**

Ter voorkoming van overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet en te voldoen aan de zorgplicht dient bij uitvoering van het plan het onderstaande ecologisch protocol te worden gevolgd. Toezichthouders dienen goed geïnstrueerd te worden en naleving van het protocol te waarborgen.

Algemeen

- De sloopwerkzaamheden worden in twee fasen uitgevoerd, zodat voor de aanwezige soorten voldoende uitwijkmogelijkheid beschikbaar blijft.
- Bij grondwerkzaamheden (opbrengen van grond of verwijderen van grond) wordt één kant op gewerkt, zodat dieren de werkzaamheden kunnen ontvluchten.

- Het aantal werkpaden en de breedte van de paden wordt zo beperkt mogelijk gehouden, om zo min mogelijk hopen van dieren te vernielen en dieren te verwonden of te doden.
- Kies bij beplanting zoveel mogelijk voor inheemse soorten. Deze soorten zijn het best aangepast aan de lokale omstandigheden en bieden de beste mogelijkheden voor plaatselijk aanwezige soorten.
- Terreindelen waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden zo min mogelijk betreden.
- Vanuit de algemene zorgplicht wordt tijdens de werkzaamheden continu gelet op aanwezigheid van planten en dieren. Bij aantreffen van dieren en planten wordt voorkomen dat deze gedood, verwond of onnodig aangetast worden. Wanneer werkzaamheden toch samenvallen met beschermde soorten, worden passende maatregelen genomen of wordt naar een andere oplossing voor de werkzaamheden gezocht.

Vogels

- Schade aan broedvogels dient altijd voorkomen te worden. De werkzaamheden (dienen minimaal buiten het broedseizoen van vogels (dus vóór half maart en na half juli) te worden gestart. Deze periode is een indicatie: sommige broedvogels hebben een afwijkende broedperiode. Er kan alleen onder voorwaarden - mits er geen broedvogels worden verstoord - in het broedseizoen worden doorgewerkt.
- 25 nestkasten geschikt voor de huismus zullen moeten worden opgehangen voor aanvang van het broedseizoen in de directe omgeving van het projectgebied.
- De nieuwe bebouwing dient geschikt gemaakt te worden voor de huismus. Dit kan door het plaatsen van vogelvides over de hele lengte van de gevel, bij voorkeur de hele straat. Daarnaast dienen 25 speciale 'huismus dakpannen' te worden geplaatst.

Zoogdieren

- Voor aanvang van de sloop dienen vleermuiskasten opgehangen te zijn op/bij woningen direct grenzend aan het plangebied.
- Meest geschikte periode voor werkzaamheden is half september tot half oktober. Jongen kunnen dan vliegen en kolonies vallen uit elkaar. Mogelijk alternatief zou de periode vanaf april tot half mei zijn. De woningen waar geen vleermuizen zijn aangetroffen kunnen wel worden gesloopt.
- De woningen dienen gestript te worden; niet rigoureuus gesloopt. Door eerste de dakpannen voorzichtig te verwijderen en de sloop in kleine stappen uit te voeren geeft men eventueel aanwezige dieren de kans te ontsnappen.
- Tijdens de sloop dient een vleermuisdeskundige paraat te zijn wanneer er toch vleermuizen worden aangetroffen.
- Tijdens de werkzaamheden dient geen sterke verlichting gebruikt te worden, of deze dient te worden afgeschermd.
- De nieuwe bebouwing dient geschikt gemaakt te worden voor vleermuizen. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van vleermuiskasten, het openhouden van stootvoegen aan de bovenzijde van gemetselde muren en het behouden van kleine openingen (1 x 3 cm) bij voorkeur in kopgevel.

Amfibieën

- Wanneer er vijvers voorkomen in het plangebied dienen de in de vijvers aanwezige amfibieën gevangen en overgezet te worden in een nabij gelegen sloot.

3.6

MOGELIJKHEDEN VOOR VRIJSTELLING EN ONTHEFFING

Op de hierboven geconstateerde (mogelijke) overtredingen van algemene verbodsbepalingen kunnen vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden van toepassing zijn. Door de uitvoering te laten plaatsvinden volgens de schade beperkende maatregelen kan het grootste deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Echter niet alle schade is te vermijden, waardoor voor een aantal soorten verbodsbepalingen worden overtreden. De Flora- en faunawet biedt mogelijkheden om uitzonderingen te maken op de verbodsbepalingen, in de vorm van ontheffingen. De onderstaande tabel geeft aan welke vrijstellingen en ontheffingen van toepassing zijn, indien de werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van de schadebeperkende maatregelen uit paragraaf 3.5.

Tabel 4.1

Beschermingsniveau van
beïnvloede soorten.

Beschermingsniveau Flora- en faunawet	Beïnvloede soorten	Verbodsbepalingen	Ontheffing
Soorten met algemene vrijstelling (Tabel 1), algemene zorgplicht is van toepassing.	Egel, mol, muizen, bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander	artikel 9 en 11	-
Overige soorten (Tabel 2) met voorwaardelijke vrijstelling, mits gedragscode wordt toegepast. Indien geen gedragscode: ontheffing noodzakelijk.	-	-	-
Soorten van bijlage 1 van de AMvB (Tabel 3): ontheffing noodzakelijk.	-	-	-
Soorten van Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn (Tabel 3): geen ontheffing mogelijk op basis van belang j ¹	-	-	-
Vogels: geen ontheffing mogelijk op basis van belang j	-	-	-

3.7

GEVOLGEN OP DE GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gewone dwergvleermuis komt algemeen in Nederland voor, zowel in landelijk gebied als in stedelijk gebied. Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen wordt voorkomen dat de staat van instandhouding aangetast wordt. Foerageergebied en vliegroutes gaan niet verloren. De voorzieningen in de nieuw te bouwen woningen, zoals uitgewerkt in het ecologisch werkprotocol, biedt vervangende verblijfplaatsen in overeenstemming met het huidige niveau.

¹ Belang j: De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

3.8**COMPENSERENDE MAATREGELEN**

In de toekomstige situatie kunnen alle in het gebied aangetoonde soorten zoals kleine zoogdieren, vleermuizen, amfibieën en vogels zich opnieuw vestigen. Het treffen van compenserende maatregelen is daarom niet nodig.

3.9**MOGELIJKE ALTERNATIEVEN EN DWINGENDE REDEN VAN GROOT OPENBAAR BELANG**

De ingegrepen hebben geen invloed op streng beschermde soorten. Deze wettelijke criteria zijn daarom niet aan de orde.

HOOFDSTUK

4 Gebiedsbescherming

4.1

AANWEZIGHEID BESCHERMDE GEBIEDEN***Ecologische Hoofdstructuur***

Het projectplan in Norg maakt zelf geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Wel zijn de Langeloërduinen ten noorden van Norg onderdeel van de EHS. Ook grote delen van het agrarisch gebied rondom Norg behoren tot de EHS (zie figuur 5.1 groene gebieden).

Natura 2000 gebieden

Op 700 meter van het projectgebied ligt Natura 2000-gebied Norgerholt. Dit Natura 2000-gebied is een Habitatrichtlijngebied van Hogere zandgronden.

4.2

BEOORDELING VAN DE EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN***Ecologische Hoofdstructuur***

Ingrepen buiten de EHS hoeven niet worden beoordeeld op hun effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS. Het 'Nee-tenzij' regime is dan ook niet van toepassing.

Natura 2000 gebieden

De toekomstige situatie verschilt nauwelijks van de huidige situatie. Er zullen geen veranderingen optreden, zodat effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Norgerholt uitgesloten kunnen worden. Ook gezien de afstand van het plangebied en het Natura 2000-gebieden kunnen effecten worden uitgesloten. Daarmee wordt de Natuurbeschermingwet 1998 niet overtreden.

HOOFDSTUK 5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plan maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Ingrepen buiten de EHS hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS.
- Het plan heeft geen invloed op Natura 2000-gebieden. Een nadere toetsing aan de Natuurbeschermingswet is dan ook niet aan de orde.
- In het plangebied komen beschermde soorten van de Flora- en faunawet voor.
- Door naleving van het ecologisch protocol (zie § 3.5) kan een groot deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden.
- Niet alle schade is te vermijden, waardoor voor kleine zoogdieren en amfibieën verbodsbepalingen worden overtreden. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- Schade aan de huismus en gewone dwergvleermuis wordt volledig gemitigeerd middels het ecologisch werkprotocol en er worden voor deze soorten geen verbodsbepalingen overtreden. Voor beide soorten is dan ook geen ontheffing vereist.
- Voor de vrijgestelde soorten en niet beschermde soorten geldt de zorgplicht. Aan de zorgplicht kan worden voldaan door tijdens de uitvoering de maatregelen uit het ecologisch protocol te volgen.
- Wanneer andere ruimtelijke ingrepen plaatsvinden anders dan de beschreven ingrepen in deze rapportage, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de wettelijke kaders van de natuurwetgeving. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

5.2 AANBEVELINGEN SOORTBESCHERMING

Aanbevolen wordt, om zekerheid te verkrijgen dat de schade beperkende maatregelen voldoende zijn, deze maatregelen laten beoordelen door Dienst Regelingen. Dit kan door ontheffing aan te vragen. Indien de mitigerende maatregelen zijn goedgekeurd ontvangt u van de Dienst Regelingen een besluit (een positieve afwijzing) waarin staat dat geen ontheffing nodig is.

BIJLAGE 1

Bronnen

- Atlas van Drenthe, www.infodrenthe.nl. Datum raadpleging: 18 augustus 2009
- Brink van den, H., Dijk, A., Os van, B., Venema, P., 1996. Broedvogels van Drenthe. Provincie Drenthe, Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe, SOVON Vogelonderzoek Nederland. Drukkerij Van Gorcum & Comp. B.V., Assen.
- Broekhuis, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Brouwer, B., Crombaghs, B., Dijkstra, A., Scheper, A.J., Schollema, P.P., 2008. Vissenatlas Groningen Drenthe. Pp 166. Drukkerij Scholma Druk bv, Bedum.
- Digitale zoogdieratlas van Nederland. www.zoogdieratlas.nl. Datum van raadpleging: 22 september 2009.
- Dijkstra, A., J. de Vries & B.J. Hoentjen, 2003. Dagvlinders in Drenthe. Voorkomen en verspreiding 1990-2001. Drukkerij/uitgeverij Van Liere, Emmen.
- Ecogroen, 2010. Onderzoek beschermde fauna sloop 46 woningen in Norg. Zwolle.
- Initiatiefdocument Herstructurering Dorpshuisstraat e.o. te Norg 3 juni 2009. Actium.
- Ministeries van LNV. Soortendatabase. www.minlnv.nederlandsesoorten.nl. Datum raadplegen: 19 augustus.
- Natuurloket, rapportage voor kilometerhokken X:227/Y:564. www.natuurloket.nl. Datum raadpleging: 21 september 2009.
- Vogelbescherming Nederland, 2009. Checklist Natuurvriendelijke maatregelen aan gebouwen.
- Werkgroep Florakartering Drenthe, 1999. Atlas van de Drentse Flora. Schuyt & Co, Haarlem.

COLOFON

NATUURTOETS NORG ESWEG AANVRAAG ONTHEFFING FLORA- EN FAUNAWET

OPDRACHTGEVER:

ACTIUM

STATUS:

Vrijgegeven

AUTEUR:

M.C. Salomons

GECONTROLEERD DOOR:

D.E. Lagas

VRIJGEGEVEN DOOR:

5 oktober 2010

075104011:0.6

ARCADIS NEDERLAND BV
Zendmastweg 19
Postbus 63
9400 AB Assen
Tel 0592 392 111
Fax 0592 353 112
www.arcadis.nl
Handelsregister
9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden veeelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.